

EDITORIAL

Un programa que cal potenciar

El ministre portaveu, Jordi Cinca, va fer ahir una valoració positiva del programa Renova, que es va reactivar el mes de maig amb una nova regulació i que ja ha tingut des de llavors un total de 74 sol·licituds, de les quals se n'han concedit 38, que sumen un import total d'ajudes de 130.000 euros. Es tracta d'un programa interessant pels tres objectius que s'ha fixat, reactivar el sector de la construcció, millorar l'eficiència energètica i afavorir la rehabilitació d'edificis. Des de l'executiu s'és optimista que s'acabi la dotació que s'havia previst per a aquest programa i això voldrà dir que realment era un projecte necessari. De fet, i ja ho hem

dit en altres ocasions, cal no oblidar que molts edificis del parc immobiliari del país tenen una antiguitat important i, per tant, cal que es vagin fent millores tant per la seguretat de les persones que hi viuen com per l'eficiència energètica i per la imatge que projecten. A més, el sector de la construcció ha posat en relleu més d'una vegada que precisament en la rehabilitació és on hi ha un nínxol d'activitat, que s'ha d'explotar com a afavoridor d'una reactivació de l'activitat, ja que si bé costa que es facin noves obres el fet que s'impulsin programes per a la millora pot fer que molts propietaris s'hi acullin.

Trini Marín

El Comú d'Escaldes-Engordany posa en funcionament unes targetes que permetran als usuaris gaudir de descomptes en els aparcaments.

Irene Rigau

Els alumnes de P-4 del col·legi Serafí Casanovas de Sort tornen a les aules en ser apartat un mestre al qual s'oposaven els pares dels infants.

Als nostres carrers, nosaltres decidim

Un any més, i ja fa més d'una dècada, entre els dies 16 i 22 de setembre celebrem la Setmana europea de la mobilitat sostenible i segura. El perquè d'aquestes dates per celebrar aquesta fita tan assenyalada del calendari ambiental el trobem en la presència de dos dies temàtics; així, mentre que el 16 de setembre es commemora el Dia internacional per a la protecció de la capa d'ozó, el 22 de setembre està marcat al calendari com el Dia europeu sense cotxes, un esdeveniment que des de l'any 2000 i amb el lema *A la ciutat, sense el meu cotxe* posa d'acord un gran nombre de pobles i ciutats del continent per reservar zones urbanes exclusivament per a vianants, ciclistes i mitjans de transport públic. Capa d'ozó, dia sense cotxes, dos elements que s'integren a l'ideari d'aquesta celebració, que també en comprèn d'altres com la qualitat de l'aire, el canvi climàtic o l'ús de la bicicleta.

I és que, en essència, l'objectiu de la Setmana europea de la mobilitat no és altre que pensar i actuar per promoure models de mobilitat més sostenibles, especialment aquells que racionalitzen els desplaçaments i els que practiquen mitjans alternatius a l'ús del vehicle privat, com ara caminar o anar en bicicleta, o bé aquells que per la seva condició col·lectiva redueixen l'impacte ambiental, com és el cas del transport públic.

Per a les celebracions d'aquesta setmana, cada any es promou un lema, i el triat enguany per la Comissió Europea i que serveix de títol a aquest article és *Als nostres carrers, nosaltres decidim*. Aquest lema és una crida ben explícita al conjunt de la ciutadania per reflexionar i actuar a fi de millorar els espais urbans, començant per petites accions que fan més sostenible la

mobilitat quotidiana i que contribueixen a la millora de la qualitat ambiental d'aquests espais, com ara optar per fer els desplaçaments a peu, en bicicleta o en transport públic en lloc d'agafar el vehicle privat.

Sí, és cert... La realitat és que l'orografia d'Andorra no és la d'Holanda i això fa que alguns desplaçaments en bicicleta no sempre siguin aptes per a tothom (un tema que –amb tota la raó del món– sempre surt quan es parla de la bici)... però en d'altres moments i en determinats llocs sí que en podem fer ús, especialment quan l'itinerari és menys exigent o quan no tenim a sobre la pressió d'un horari. Alhora, ¿quantes vegades podem fer un trajecte curt a peu i en canvi fem servir el cotxe? ¿I per què no utilitzar el transport públic per anar a la feina? ¿O per sortir els dies de festa? A la pràctica, l'alternativa al vehicle privat en els desplaçaments quotidians és una realitat, sigui a peu, en bicicleta o en autobús, opcions que sovint per desconeixement, per conformisme o simplement per mandra no triem.

En el fons, una gran part de tot plegat és una qüestió de decisió. Decidir si moure'ns és simplement un acte reflex que fem sense pensar, com autòmats, independentment de les conseqüències que tinguem, tant ambientals (contaminació atmosfèrica, canvi climàtic, etc.) com també socials, o bé és un acte del nostre dia a dia al qual donem la importància que té a la pràctica (no oblidem que ens permet gaudir, treballar, relacionar-nos, etc.). Aquesta decisió ens porta a una cruïlla: mantenir mals hàbits heretats o bé optar per racionalitzar el nostre model de mobilitat. Aquesta darrera tria implica, entre altres coses, optar per caminar, o pedalar, o pel transport públic quan el cotxe no és es-

trictament necessari; però també, per què no, implica fer un bon ús del vehicle privat quan aquest s'utilitzi, tot seguint una bona bateria de consells per a una conducció ambientalment més responsable, com ara compartir cotxe i no anar sol sempre que es pugui, reduir la velocitat, apagar el motor si hem d'estar aturats més d'un minut o fer un bon manteniment mecànic del vehicle per reduir fums i contaminació.

Només amb aquests gestos senzills i quotidians estem posant la primera pedra per fer més sostenible la nostra mobilitat, però, com en tot, es pot anar una mica més enllà, i és que *Als nostres carrers, nosaltres decidim* és també una invitació per parlar no només de mobilitat, sinó també de com volem que siguin els nostres espais públics, en termes d'ús i en termes d'elements que en formen part. ¿Volem que hi hagi gent o cotxes? ¿Volem poder estar-hi, fer activitats i gaudir dels carrers i de la companyia de tothom en comptes de simplement passar-hi de llarg? En aquest debat som tots els ciutadans i les ciutadanes els qui, amb les nostres decisions diàries, per petites que siguin, i amb el nostre posicionament hem de revifar el debat social, polític, econòmic i naturalment ambiental entorn del model de mobilitat que volem.

Som davant d'una gran oportunitat: no en va, el model de mobilitat que comencem a triar ara serà un dels actors protagonistes de la nostra pel·lícula futura. Ja sabem que allò que està fet no es pot canviar, però sí que podem intervenir per triar l'opció de ser una Andorra més sostenible, ambientalment més responsable a l'hora de consumir energia, amb una excel·lent qualitat de l'aire i consegüentment més sana, o simplement una Andorra per passar de llarg.

DIRECTORI

LA VEU DEL POBLE S. A. PRESIDENT Carles Naudi d'Areny-Plandolit SECRETARI Ferran Naudi d'Areny-Plandolit GERENT Thomas Kampfraat

BONDIA DIRECTOR Marc Segalés CAP DE REDACCIÓ Marta Fernández REDACCIÓ Joan Josep Blasco, Mireia Suero, Esther Jover, Julià Rodríguez CORRECCIÓ M. Àngels Sala MAQUETACIÓ Lúcia Jo, Reinaldo Márquez, Javier Calmanta FOTOGRAFIA Tatiana Masià, Iñaki Rubio, COMERCIAL I ADMINISTRACIÓ Ricard Vallès, Joan Nogueira, Virginia Yáñez DISTRIBUCIÓ Premsa distribució TRANSPORT Imprintsa.

Carrer Maria Pla, 28, 1a planta. Andorra la Vella. Telèfon: 808 888 Fax: 828 888 Adreça electrònica: bondia@bondia.ad Web: www.bondia.ad

Dipòsit Legal AND. 114-2004

El diari no es responsabilitza de les opinions expressades pels col·laboradors de la secció de Tribuna. L'opinió del BONDIA es reflecteix en el seu editorial.

Perquè les vostres cartes al director o les vostres opinions puguin ser publicades, cal que ens faciliteu les vostres dades: nom i cognoms, passaport, telèfon i parròquia de residència.

Avis SMS: En compliment del que preveu la Llei 15/2003 Qualificada de Protecció de Dades Personals, de 18 de desembre, us informem que les vostres dades personals passaran a formar part d'un fitxer automatitzat, a què acordeu el vostre consentiment, la finalitat del qual és la gestió dels missatges SMS. El responsable del fitxer és la SOCIETAT LA VEU DEL POBLE SA, on podeu exercir el dret d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició. Us informem que les vostres dades no seran cedides. Els missatges es publiquen literalment, d'acord amb el contingut rebut a la redacció del BONDIA. No obstant, el diari es reserva el dret de publicació i no es responsabilitza de les opinions expressades en aquesta secció. L'USUARI es compromet a fer un ús adequat dels continguts i serveis que ofereix el BONDIA i amb caràcter enunciatiu però no limitatiu, a no emprar-los per a (i) incórrer en activitats il·lícites, il·legals o contràries a la bona fe i a l'ordre públic; (ii) difondre continguts o propaganda de caràcter racista, xenòfob, pornogràfic, il·legal o atemptatori contra els drets humans. El BONDIA es reserva el dret de retirar tots els comentaris i les aportacions que vulnerin el respecte a la dignitat de la persona, que siguin discriminatoris, xenòfobs, racistes, pornogràfics, que atemptin contra la joventut o la infància, l'ordre o la seguretat pública o que, a judici seu, no resultin adequats per publicar-se. No es publicarà cap missatge amb dades personals o que puguin identificar una persona sense el consentiment de la persona interessada. L'usuari s'obliga a no utilitzar els serveis que es presten amb fins o efectes il·lícits o contraris al contingut del present Avis Legal, lesius dels interessos o drets de tercers. L'usuari garanteix que la informació, el material, els continguts o les observacions que no siguin les seves pròpies dades personals i que siguin facilitats al titular del diari, no infringeixen els drets de protecció de dades personals ni cap altra disposició legal. La informació, els materials, els continguts, les opinions o les observacions que l'usuari faciliti al titular es consideraran no confidencials, i es reservarà el dret a usar-les de la forma que consideri més adequada. La relació entre LA VEU DEL POBLE i l'USUARI se sotmet a la jurisdicció del Principat d'Andorra.